

ВІДЛУННЯ В СЕРЦЯХ ЧИТАЧІВ

Наша квітуча, щедра талантами земля промовляє світові сотнями імен митців пензля, солов'їними голосами співців і композиторів, мудрістю вчених і, звичайно, — іменами творців художнього слова.

До могутніх голосів Миколи Гоголя і Панаса Мирного приєднав свій спів і наш сучасник, лауреат Державної премії Української РСР імені Т. Г. Шевченка Анатолій Андрійович Дімаров, якого дав Батьківщині наш Миргород і якому 17 травня виповнюється 60!

60 — ще небагато, бо це ж рання осінь людського життя, пора стиглих плодів, доброго вжитку, час нового засіву, який дає добрі сходи.

А було. У 1940 році закінчив середню школу і був покликаний до лав Радянської Армії, потім — жорстокі бої з німецько-фашистськими загартниками на передовій та в партизанському загоні на Донеччині. Отоді, в полум'яні роки Великої Вітчизняної (в 1944-му) А. А. Дімаров почав друкуватись, сіяти добірні зерна оповідань. І за 37 років має добрий і чималий ужинок. Це збірки «Гості з Волині» та «На Волинській землі», «Волинські легенди», «Через місточок» та «Жінка з дитиною», повісті «Син капітана» і «Зінське щеня», романи «Його сім'я» та «Ідол», «І будуть люди» та «Біль і гнів», декілька збірок творів для дітей та науково-фантастична повість «На другій планеті», а також багато інших творів.

Дружба юних любителів художнього слова міської школи № 3 з Анатолієм Андрійовичем зародилася ще двадцять років тому, після ознайомлення миргородців з його романом «Ідол». Радості учнів не було меж, коли на обговорення твору прибув сам автор.

З кожним роком ці зв'язки міцніють. Наш

талановитий земляк своїм вболіванням про рідну землю, своїми одухотвореними образами, неповторними своєрідними барвами живих слів учить молодь мислити, допомагає їм, юнакам і юнкам, ставати людьми, духовно багатими і благородними.

Як і в попередні роки, так і сьогодні письменник своїми творами переконує юного читача в тому, що в житті кожної людини є найголовніше, що стоїть вище всіх повсякденних турбот, усіх тривог і пристрастей, — це любов до Батьківщини, любов, яка не розмежовує людей, а згуртовує, ріднить усі народи нашої багатонаціональної Вітчизни.

Моїм вихованцям є в кого почерпнути глибини людяності, глибини життя, глибини вогню любові. Сіячів зерен добра, прикладів для наслідування в творах А. Дімарова бездонна криниця.

Четвертокласники, наймолодші гуртківці захоплені «Блакитною дитиною». Вони і в Толі, і в Миколі, і в Соні, і в Ванькові пізнають себе, бо автор з надзвичайною точністю і вмінням проник у дитячі душі, відтворив їх думки і прагнення, радості і болі. І найкращою і найвищою оцінкою творів Анатолія Андрійовича є, мабуть, оте дитяче «Давайте ще раз перечитаємо «Блакитну дитину», яке чуємо з учнівських уст. Вихованцям середніх класів полюбилися оповідання із збірки «Постріли Ульяни Кащук». Особливо захоплюються вони твором «Відьма». Це оповідання і вся збірка, як заповіт, як лист до сучасників від тих, хто не повернувся з фашистських катівень, від тих, кого забрала війна, як нагадування про те, в яких муках і стражданнях здійснювався подвиг в ім'я Вітчизни, в ім'я сонячного сьогодення. Збірка вчить наших вихованців любити і

ненавидіти, перемагати і жити.

А кого не хвилюють вогненні, змішані з кров'ю, гнівом і пекучим болем за рідну медову землю слова і роздуми вчительки Тетяни Світличної з роману-диалогії «Біль і гнів»? І Федір Світличний, і Володимир Твердохліб, і брати Микола й Іван Приходьки, і Василь Ганжа в лихоліття Великої Вітчизняної війни не впали на коліна перед окупантами, боролись і горіли на землі своїх батьків біля червоної від крові пшениці і сивого від гніву жита; боролись у постійному загляданні у вічі власній смерті, але жодним душевним порухом не зрадили ні себе, ні землю, яка їх породила. А Дімаров схиляється і мужньою правдивістю свого слова навчає й нас схилятися перед народним горем і народним подвигом.

То й недаремно роман «Біль і гнів» удостоєний Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка.

Подобається творчість Анатолія Андрійовича не тільки гуртківцям-землякам, а й друзям з Донеччини. Світлий і незабутній спогад залишився в наших вихованців від зустрічі з своїми ровесниками-гуртківцями з Слов'яногорська.

...Музей Панаса Мирного в Полтаві. У зацікавленій віталії нашого крайнина — миргородця, там, де все ще дзвенить голосами найвидатніших митців художнього слова України — Лесі Українки, Коцюбинського, Старицького, Олени Пчілки, братів Тобілевичів, — лилася щира й душевна розмова про роман «Ідол». Скільки хвилювань, скільки обурення, гніву і душевної щедрості, які незбагненні помисли про рідну Вітчизну, про необхідність і готовність захищати її кожну мить висловили юні шанувальники художнього слова!

Пам'ятаю, як мої вихованці готувалися відзначити 55-річчя свого друга. Підготувавшись до обговорення повісті «Зінське щеня», накрили великий стіл, на ньому — зроблений власними руками калач. Чекають прибуття шановного гостя (потяг якраз повинен прибути). Аж тут лист його матері: «Мій син, як той журавлик тільки завесніє, так його і потягнуло у не звідані ним краї. Поїхав десь на Памір, бо хоче написати про той далекий куточок рідної землі. Отже, вибачайте, любі, приїде — напише вам».

Остання моя розмова з Анатолієм Андрійовичем у Києві в квітні цього року ще раз підтверджує, що наш земляк щохвилини в творчому неспокої, в прагненні написати більше і краще. Особливо його хвилюють і просять на папір події, що відбувалися на Полтавщині в роки Великої Вітчизняної війни (зокрема на Лубенщині в селі Рогозівці, де він найчастіше буває і вже відтворив частку задуманого в збірці словидан «Постріли Ульяни Кащук»).

Люблять у нашій школі художнє слово, люблять твори А. Дімарова. І якщо 82 випускники (за 30 років моєї праці в ній) поєднали свою долю з українською літературою та мовою (працюють учителями української мови і літератури в школах, літературних ми газет і журналів), цьому частка роботи наших друзів-письменників. У тому числі й Анатолія Андрійовича Дімарова. Хай і надалі цю творчість його, хай знаходить вона ще більше відлуння в серцях вдячних читачів.

Л. ШАПОВАЛ.

вчителька третьої міської школи, заслужена вчителька УРСР.